& Suffraganeos, & alios in Concilio subsequenti, ut super his & aliis (prout utilitati & honestati congruerit) provida deliberatione procedant, & quæ [c] statuerint, faciant observari: publicaturi ea in Episcopalibus Synodis annuatim per singulas Diœceses celebrandis. Quisquis autem hoc salutare statutum neglexerit adimplere, à sui executione officii suspendatur.

[c] quod statuerunt, faciant observari.

XXVI. GREGORIUS IX. Archiepiscopo & Priori Sanctæ Mariæ Rothomagen. [c. an. 1236. *Romæ in Galliam.*]

Sententiæ excommunicationum, suspensionum, vel interdicti latæ post denunciationem per Abbatem denunciatum, vel alium pro ipso in Monachos denunciantes vel adhærentes eisdem, relaxantur: spoliati restituuntur, & juramenta de tacenda veritate relaxantur: dicta testium denunciato traduntur, & expensæ de bonis Monasterii Monachis denunciantibus ministrantur; & propter hoc ab obedientia Abbatis non eximuntur, sine tamen litis præjudicio.

OLim I. V. & P. Ordinis Tironensis [d]: *Et infrà.* Ne igitur reformatio Monasterii valeat retardari: mandamus, quatenus relaxatis excommunicationum seu suspensionum sententiis, si quas idem Abbas [e] protulerit, vel per quoscumque Judices promulgari fecit, post incœptum negotium in eos, & adhærentes eisdem, ac eis restitutis, quos idem Abbas, negotio pendente contra justitiam spoliavit: in negotio de plano & absque judiciorum strepitu procedentes, (cùm talibus, maximè in hoc casu non deceat Dei servos involvi) inquiratis, quæ circa [f] personas & observantias regulares videritis inquirenda, corrigentes & reformantes tam in capite quàm in membris, quæ correctionis & reformationis officio noveritis indigere: juramentis, si qua de tacenda veritate Abbas extorserit, relaxatis, proviso ut [g] negotio ipso pendente præfati Monachi eidem Abbati obediant & intendant; ita tamen, quòd per hoc prosecutio negotii non valeat impediri. Si verò testes contra eundem Abbatem producti fuerint, dictorum ipsorum ei copiam dari faciatis. Prædictis autem Monachis expensas factas propter hoc, & tribus vel quatuor ex istis, vel aliis quos idoneos ad dictum negotium prosequendum duxeritis assumendos, faciatis de bonis ejusdem Monasterii, & faciendas expensas ad prosecutionem ipsius negotii necessarias, (computatis, si qua propter hoc receperunt,) de bonis Monasterii, cùm proprium non habeant, ministrari. Contradictores, &c.

[d] Cister. *al.* Turonens. *al.* Cironens.

[e] protulit.

[f] contra.

[g] proviso etiam, &c.

XXVII. IDEM Episcopo Cister. [h] [21] de Alde. & de Salen. [22] Abbatibus. [c. an. 1236. *Romæ in Germaniam.*]

Contra Prælatum denunciatum de dilapidatione fit commissio super veritate inquirenda, & pendente negotio debet sibi interdici potestas alienandi.

PRælatorum excessus [23]: *Et infrà.* Sanè dilecti filii C. & quatuor alii Canonici Frisigien. [i] denunciando monstrarunt, quòd Frisigien. Episcopus bona sui Episcopatûs (quem, ut dicunt, fuit minùs Canonicè affectus) adeò graviter dilapidat & consumit, quòd, nisi celeriter adhibeatur remedium, Episcopatus idem per eum ad irreparabile [k] dissolutionis opprobrium deducetur, nec solummodo rerum, verùm etiam famæ suæ prodigus & salutis, vitam ducit enormiter dissolutam: *Et infrà.* Discr. v. mandamus, quatenus personaliter accedentes ad locum, inquiratis solicitè veritatem, & eam fideliter conscribentes, sub sigillis vestris [l] nobis transmittatis inclusam; Eidem Episcopo terminum assignantes, quo nostro se conspectui repræsentet pro meritis recepturus. Potestate vendendi, dandi, infeudandi, seu [m] quomodolibet alienandi bona ipsius Ecclesiæ interim eidem penitùs interdictâ.

[h] Cister. & de Alio & Salien. Abba. *al.* Citstrens.

[i] Frisigenf. *al.* Frigisen.

[k] *al.* irreparabilis dissolutionis, &c.

[l] *Aliàs*, sigillis vestris veritatem nobis, &c. [m] *al. ita:* seu quolibet modo, &c.

¶ PITH. [21] *Cister.*] *Salber. Constant.*

[22] *Salen.*] 2. V. C. *Salem.* sub Constantiens. Episc. Ordin. Cisterc.

[23] *Prælatorum excessus.*] Conradus Aventin. *lib.* 7.

II. INNOCENTIUS [n] III. Zamoren. Segobien. & Abulen. Episcopis. [c. an. 1212. *Romæ in Hispaniam.*]

[n] Honor. III.

Denunciator in probatione criminum deficiens, ab officio & beneficio suspenditur, donec innocentiam suam purget.

CUm [o] dilectus filius Magister Scholarium Palæstinus [1] ad Sedem Apostolicam accessisset, & de suo Episcopo excessus varios nunciasset, examinationem commisimus excessuum objectorum [2]: *Et infrà.* Cùm autem processum negotii examinaverimus diligenter, nec intelligere potuerimus probatum esse sufficienter aliquod de prædictis; eundem Episcopum absolvendum decernimus ab objectis: vobis mandantes, quatenus memoratum Magistrum Scholarium, donec Canonicè suam purgaverit innocentiam, scilicet quòd non calumniandi animo ad hujusmodi crimina proponenda processit, ab officio & beneficio suspendatis, ut ceteri simili pœna perterriti, ad infamiam suorum facilè non prosiliant Prælatorum.

[o] *C. 7. de accus. in* III. *Compil.*

¶ PITH. [1] *Palæstinus.*] *Palentinus.*

[2] *Examinationem commisimus excessuum objectorum.*] V. C. addit: *Venerabili Fratri nostro Episcopo Legionensi nunc Archiepiscopo Compostellano, & dilectis filiis de Vallebona & de Matalana Abbatibus*, Palent. Diœcesf. Ordin. Cisterc. Sic Taxa Benefic.

DE SIMONIA [p], ET NE ALIQUID PRO SPIRITUALIBUS EXIGATUR, VEL PROMITTATUR.

[p] De materia hujus multa tradit B. Tho. 2. 2. *q.* 100.

TITULUS III.

I. GREGORIUS generali Synodo Præsidens [1]. [an. 604. *Romæ.*]

Episcopus pro Ordine ab eo conferendo, vel Ministri, vel Notarii nihil temporale exigere debent.

IN [q] ordinando: [*Et infrà a.*] Sicut non debet Episcopus manum, quam imponit; ita nec Minister vel Notarius in ordinatione ejus vocem vel calamum vendere. Pro ordinatione igitur vel usu Pallii seu chartis atque padtellis [2] eum, qui ordinatur, omnino aliquid dare prohibemus.

[q] *Cap. 1. eod. tit. in* 1. *Compil.*

[*a Episcopo Pontifex manum imponit, Evangelicam lectionem Minister legit; confirmationis autem ejus epistolam Notarius scribit.*]

¶ PITH. [1] *Præsidens.*] *residens.* Simoniæ definitio apud Innocentium, *epist.* 1. 369. *L. Si quemquam. C. de Episcop. & Cleric.* Cassiodorus 219. Gregor. *lib.* 7. *Regist.* 110. & *lib.* 4. 51. & 95. *Can. Quos constituerit, caus.* 1. *quæst.* 1. *Can. Cavendum. caus. eâd. quæst.* 7.

[2] *Padtellis.*] *Pastillis billariis.*

II. EX CONCILIO MAGUNTINEN. [r] [3] [*in Germania.*]

[r] *Addo*, sub Rabano Archiepiscopo. *c.* 12. Refert Burchat. 3. *Decr. c.* 110. *p.* 3. *c.* 86. & *c.* 2. *eod. tit. in* 1. *Compil.*

Deponendus est qui per pecuniam aliquem ejecit de Ecclesia sua, se postea intrudendo.

QUi alium in Ecclesia ordinatum, per pecuniam expulerit, eámque taliter vindicaverit; omnino deponatur.

¶ PITH. [3] *Maguntinens.*] *Magenens.*

III. DEODATUS [s] PAPA. [c. an. 616. *Romæ.*]

[s] Adeodatus.

Quilibet Catholicus admittitur ad accusandum de crimine simoniæ.

SI Dominus [t] & Magister omnium, qui sine peccato fuit, accusandi licentiam uni dedit: [*Et infrà a.*] Non igitur Catholicus est respuendus; sed ut veritatem asserat ad propalandam [u] simoniacam rabiem, magnis est precibus exhortandus.

[t] *Cap. 3. eod. tit. in* 1. *Compil.*

[u] pellendam. *al* repellendam.

[*a Quantò magis unius assertione corrigendus est qui simoniæ labe noscitur esse pollutus?*]

IV. IDEM [4]. [c. an. 616. *Romæ.*]

Simoniacus, pendente accusatione, ab administratione divinorum prohibetur.

ACcusatum [x] simoniacum necesse habuimus prohibere, ne Missarum solemnia celebraret, donec quid esset, verùs constitisset.

[x] *Cap. 4. eod. tit. in* 1. *Compil.*

¶ PITH. [4] *Idem.*] *Gregorius Maximo Præsumptori Ecclesiæ Salonitanæ.* Refert Grat. sive Palea 2. *q.* 4. *c. Accusatum.*

V. IDEM. [c. an. 616. *Romæ.*]

Idem dicit quod præcedens, nisi quòd illud cap. loquitur in accusatione, istud in inquisitione: & illud loquitur de simoniaco in genere, istud declarat de ordine.

QUoties [y]: [*Et infrà a.*] Pervenit ad nos, quòd per simoniacam hæresim fueris ordinatus; propterea necesse habuimus te prohibere ne Missarum solemnia celebrare debuisses, donec quid sit, verius decerneremus.

[y] *Cap. 5. eod. tit. in* 1. *Compil.* Vide Bern. Diaz. *in Prac. crim. Canon. c.* 23.

[*a Contra Ecclesiasticam disciplinam quid suggestum di-*

citur, ne nos ante Deum culpa ex dissimulatione redarguat, irrequisiti, hoc relinquere non audemus.]

VI. LUCIUS PAPA. [c. an. 254. *Romæ.*]

Simoniacus est deponendus.

[z] *Cap. 7. eod. tit. in* 1. *Compil.*

SIcut simoniaca [z] pestis sui magnitudine alios morbos vincit; ita sine dilatione mox, ut ejus signa per aliquam personam clarueriut, de Ecclesia Dei debet eliminari atque repelli.

[a] Adeodatus. *al.* Deusdedit.

VII. DEODATUS [a] PAPA. [c. an. 616. *Romæ.*]

Simoniacum accusare potest servus, meretrix, criminosi.

[b] *Cap. 16. eod. tit. in* 1. *Compil.*

[c] Hoc est speciale, quia regulariter non.

TAnta [b] est labes [c] hujus criminis, quòd etiam servi adversùs dominos, & quilibet criminosi admittuntur ad accusationem. Item omnis peccator Missam cantare potest, præter simoniacum, quem quilibet (ut ab Ordine malè accepto removeatur) accusare potest: vel etiam meretrix.

¶ PITH. [5] *Tanta est labes, &c.*] Ivo Carnot. *epist.* 20.

VIII. ALEXANDER III. in Concilio Turonen. [an. 1163. *in Gallia.*]

Simoniacum est pretium recipere pro ingressu Religionis, pro Prioratibus vel Capellis concedendis, & pro Prælatis instituendis, pro concedenda sepultura, pro Chrismate, pro Oleo sancto, pro benedictionibus nubentium, vel aliis Sacramentis: nec valet consuetudo in contrarium. Hoc dicit cum sequenti.

[d] *aliàs*, neque Capellaniæ.

[e] pro illa commissione.

[f] quàm qui receperit & consenserit, &c.

NOn satis [6]: [*Et infrà a.*] Prohibemus igitur ne ab iis qui ad Religionem transire volunt, aliqua pecunia requiratur. Nec Prioratus [d] vel Capellaniæ quælibet Monachorum aut Clericorum annua distractione vendantur. Nec ab eo, cui regimen ipsarum committitur, per [e] earum commissione ullum pretium exigatur. Unde quisquis contra hoc decretum attentare præsumpserit; tam ille qui dederit, quàm ille [f] qui receperit vel consenserit, partem se cum Simone non dubitet habiturum. Pro sepultura quoque, & chrismatis & olei receptione [7], nulla cujusquam pretii exactio attentetur: nec sub obtentu cujusquam consuetudinis reatum suum quis tueatur; quia diuturnitas temporis non deminuit peccata, sed auget.

[*a Inutiliter Apostolo avaritia redarguitur, si ab his qui in Clero videntur constituti, & præcipuè qui nomen Religiosorum profitentur, regula modis omnibus non servatur.*]

¶ PITH. [6] *Non satis, &c.*] Neubrig. 132.

[7] *Et olei receptione.*] *seu olei sacri perceptione.*

[g] Scilicet Lateran. sub Alexand. III. *cap.* 7. & *c.* 8. *eod. tit. in* 1. *Compil.*

IX. EX CONCILIO LATERAN. [g] [an. 1179. *Romæ.*]

Summatum est suprà in cap. præcedenti.

[h] fede.

[i] Ecclesias.

[k] exigatur, *in Concilio.*

CUm in Ecclesiæ corpore: [*Et infrà a.*] Horribile nimis est, quòd in quibusdam Ecclesiis, locum venalitas perhibetur habere, ita ut pro Episcopis vel Abbatibus, seu quibuscumque personis Ecclesiasticis ponendis in sedem [h], sive introducendis Presbyteris in Ecclesiam [i], necnon & pro sepulturis, & exequiis mortuorum, & benedictionibus nubentium, seu aliis Sacramentis aliquid requiratur [k]. Putant autem plures ex hoc licere, quia legem mortis de longa invaluisse consuetudine arbitrantur, non attendentes quòd tantò graviora sunt crimina, quantò diutiùs infœlicem animam tenuerunt alligatam [8]. Ne igitur hæc de cetero fiant, vel pro personis Ecclesiasticis deducendis in Sedem, vel Sacerdotibus instituendis, aut sepeliendis mortuis, seu benedicendis nubentibus, seu aliis Sacramentis conferendis seu collatis aliquid exigatur, districtiùs prohibemus. Si quis autem contra hoc venire præsumpserit, portionem cum [l] Giezi se noverit habiturum.

[l] *lib.* 4. *Reg. cap.* 5.

[*a Omnia debeant ex charitate tractari, & quod est gratis receptum, gratis debeat impendi.*]

¶ PITH. [8] *Tantò graviora, &c.*] *Cap. ult. de consuetud.*

X. IDEM Vigilien. Episcopo. [c. an. 1180. *Romæ in Apuliam.*]

Breve est.

[m] *Cap. 7. eod. tit. in* 1. *Compil.*

CUm [m] sit Romana: [*Et infrà a.*] Consultationi tuæ taliter respondemus, quòd nihil pro Ecclesiarum consecratione potes vel debes præter procurationem exigere.

[*a Ecclesia, cui licèt immeriti præsidemus, Caput omnium Ecclesiarum, Mater & Magistra: coguntur tamen ex debito suscepti regiminis, prout nobis Dominus dederit respondere consultationibus singulorum, ut dubiæ quæstiones Ap. Sed. providentiâ penitus enodentur. Quæsivisti autem, frater Episcope, fraterni. tuæ rescribi, utrum pro Ecclesiarum consecratione quicquam præter procurationem debeas exigere. Et nos*]

[n] *Cap. 10. eod. tit. in* 1. *Compil.* & post Conc. Later. *part.* 2. *cap.* 13.

exinde confessi fuerunt [o] in jure, vel legitimè convicti, ab altaris ministerio sunt perpetuò deponendi [p]. Si verò id manifestum est, nec tamen inde convicti vel confessi fuerint, sed tantùm publicâ laborant infamiâ, eis Canonica purgatio debet indici: in qua si defecerint, tanquam auctores tanti sunt sceleris puniendi. Regem autem & Principes ejus debes inducere, ut si qua receperint [q] à præfato Episcopo, ut ejus electioni præstarent assensum, Ecclesiæ Exonien. sine diminutione restituant, cùm ea sine gravi suæ salutis periculo retinere non possint.

[o] fuerint.

[p] removendi.

[q] receperunt.

¶ PITH. [9] *Exonien.*] *Oxonienfis.* Roderic. 288. Vid. Ant. August. *in Notis, cap.* 10.

XII. IDEM Eboracen. Archiepiscopo. [c. an. 1180. *Romæ in Angliam.*]

Simoniacum est pro temporali obsequio beneficium Ecclesiasticum promittere.

[r] *Cap. 11. eod. tit. in* 1. *Compil.* & post Conc. Later. sub Alex. III. *p.* 2. *c.* 14.

CUm essent [r] in nostra præsentia constituti R. Clericus, & nobilis vir V. quia idem V. moram diutiùs facere non poterat, pro se in causa illa non sufficientem constituit responsalem.

[s] nobilis.

Cumque ab ore præfati R. intellexerimus quòd memoratus Miles [s] promiserat ei dare Ecclesiam, si quoddam negotium ejusdem in nostra posset præsentia promovere; ac per hoc promissionem ipsam continere simoniacam pravitatem; eidem R. super eadem Ecclesia silentium duximus imponendum.

XIII. IDEM Cistern. [10] Episcopo. [c. an. 1180. *Romæ in Angliam.*]

Notorius simoniacus in beneficio ab illo deponitur. idem in infamato qui se purgare non potest.

[t] *Cap. 12. eod. tit. in* 1. *Compil.* & post Conc. Lat. *part.* 2. *c.* 15. & *Conf. ad. Decr.* 3. *tit. de jeq. poss. & fruct.*

INsinuatum [t] [11] est, quòd in Ecclesiis tui Episcopatûs plurimi Clerici per simoniam habere dicuntur ingressum, & infamiâ inde respergi. Unde mandamus, quatenus si qui fuerint, quos in prædictis Ecclesiis publicum & notorium est simoniacè intrasse; eos amoveas ab Ecclesiis taliter acquisitis. Illis autem, quorum crimen non est publicum & notorium, si publicè laborant infamiâ, cum quinta vel sexta manu sui Ordinis purgationem indicas: in qua si defecerint, beneficiis hujusmodi Ecclesiarum perpetuò prives eosdem.

¶ PITH. [10] *Cistern.*] 2. V. C. *Cistrensi*, fortè *Cicestrensi.*

[11] *Insinuatum, &c.*] Vide Petr. Blesens. *epist.* 23.

XIV. IDEM. [c. an. 1180. *Romæ.*]

Simoniacum est pretio vel favore celare peccatorem, vel reconciliare non pœnitentem, vel dignè pœnitentem à reconciliatione removere.

[u] *Cap. 13. eod. tit. in* 1. *Compil.* Vide B. Tho. 2. 2. *q.* 100. *art.* 3.

NEmo [u] Presbyterorum xenium vel emolumentum quodlibet temporale, imò spirituale detrimentum, à quocumque publicè peccante accipiat, ut Episcopo vel Ministris ejus peccatum illius celet; nec pro respectu cujusque personæ consanguinitatis aut familiaritatis alienis communicans peccatis, hoc Episcopo innotescere detrectet. Nec quenquam pœnitentem vel minùs dignè pœnitentem, gratiâ vel favore ad reconciliationem adducat, & testimonium reconciliationis ferat eidem, vel quocumque livore dignè pœnitentem à reconciliatione removeat: quia simoniacum est utrumque.

XV. IDEM Vigor. Episcopo, & Priori de Acra. [12] [c. an. 1180. *Romæ in Angliam.*]

Ecclesia emi vel redimi non potest. Hoc dicit, quoad literam.

[x] *Cap. 14. eod. tit. in* 1. *Compil.* & post Conc. Later. *p.* 2. *cap.* 12. [y] Cadonio. *al.* Cordonio. *Eadem est variè ab paulò post.*

QUerelam [x] Monachorum de Acra recepimus, quòd cùm ipsi quoddam manerium cum pertinentiis suis, & Ecclesiam de Genen. [13] à Monachis de Cardonio [y] [14] sub annuo censu quindecim librarum fuissent adepti, & inde chartam ab ipsis Monachis habuissent; Prior eorum, Capitulo inconsulto, præscriptum manerium & chartam Monachis de Cardonio acceptâ pecuniâ resignavit. Unde quia præfati Monachi de Acra se conqueruntur injustè gravatos: Mandamus, quatenus Partibus convocatis præscriptam causam concordiâ vel judicio terminetis, sciturì quòd sicut emi non potuit, ita nec redimi Ecclesia memorata. Si verò Monachi de Cardonio legitimè citati, ad vestram præsentiam accedere, & judicio vestro stare contempserint; vos ipsos Monachos de Acra in possessionem eorum, de quibus controversia vertitur, inducatis; nec permittatis eos exinde absque ordine judiciario molestari.

¶ PITH. [12] *De Acra.*] *de Panteia, de Prina, de Pria.*

[13] *Ecclesiam de Genen.*] *Gaudunensem, Gavonensem, Ganonensem.*

[14] *Cardonio.*] *de Cardona*, sub Urgellensi Episcopo. 2. V. C. *de Cadomo.*

XVI. IDEM. [c. an. 1180. *Romæ.*]

Pro Chrismate ab Ecclesiis pecunia exigi non debet, etiamsi hoc habeat consuetudo.

[z] *Cap. 15. eod. tit. in* 1. *Compil.*

[a] Facit Glo. *in l. Si quis in*

EA quæ [z] de avaritiæ: [*Et infrà a.*] Audivimus, quòd nummos pro Chrismate [15] ab Ecclesiis extorquetis; quos nunc Cathedraticum, aliquando Paschalem Præstationem, interdum Episcopalem consuetudinem appellatis [a]. Quia verò hoc simoniacum esse cognoscitur, mandamus, quatenus præ-